

Kommunfullmäktige

**Nr. 96 Interpellation av Fredrik Ahlstedt (M) om uppföljning av det ekonomiska lägegt
KSN-2015-1712**

Interpellation

Interpellation till Kommunstyrelsens ordförande Marlene Burwick (S)

Vad har hänt?

Det ekonomiska läget är allvarligt och ställer krav på skärpt kostnadskontroll. Helårsprognosen visar på ett underskott för utbildningsnämnden, socialnämnden, omsorgsnämnden och äldre- och vårdnämnden på totalt -129 miljoner kronor. Det är av stor vikt att kommunstyrelsen säkerställer nämnders och produktionsstyrelsernas budgetdisciplin genom krav på preciserade åtgärdsprogram, månadsvis återrapportering samt genom att tillhandahålla råd och stöd efter behov.

Kommunstyrelsen uppdrog den 17 juni till kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören att löpande följa upp och återrapportera nämndernas och förvaltningarnas åtgärder.

Med bakgrund av ovanstående vill jag fråga

Vad har hänt?

Vilka åtgärder har kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören vidtagit?

Uppsala den 27 augusti 2015

Fredrik Ahlstedt (M)

Svar

Kommunalrådet Fredrik Ahlstedt (M) ställer i en interpellation frågor kring kostnadsutvecklingen i kommunen samt den ekonomiska uppföljningen:

Vad har hänt? Vilka åtgärder har kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören vidtagit?

Under de senaste tre till fem åren utmärker sig Uppsala i jämförelse med liknande kommuner genom att kombinera svaga eller negativa resultat med ökade investeringsambitioner och över tid sjunkande soliditet. Även kommunens kostnadsläge sticker ut på ett negativt sätt. Självfinansieringsgraden av investeringar har under senare år varit utmärkande låg.

En konsekvens av detta är att kapitalkostnadsandelen har ökat. Denna översteg 8 procent vid utgången av 2014, vilket kan jämföras med Stockholms stads uttalade tak om 7 procent. Ökade kapitalkostnader tränger successivt ut utrymmet för den egentliga verksamheten. Därtill har relationen mellan investeringsramarna och nämndernas kommunbidrag inte varit absolut och entydigt.

Detta var den verklighet som den rödgröna majoriteten hade att förhålla sig till när vi tog över styret i Uppsala. Nu ligger fokus hos både kommunledningen, nämnderna och förvaltningarna att få kontroll över kostnadsutvecklingen samt vända den trend som rått under allt för lång tid i Uppsala. Under 2015 har följande åtgärder vidtagits, med syfte att skapa ordning och reda i den kommunala ekonomin:

- På politisk- och tjänstemannanivå har det nu fastställts att *Ekonomiska konsekvenser* ska beskrivas i alla ärenden, samt att en nämnd inte får fatta beslut som saknar finansiering. I Uppsala har kommunstyrelsen tidigare tillåtit att nämnder beslutat om åtgärder där finansieringen saknats, med hänvisning till att ”fullmäktige har att beakta frågan i kommande års behandling av mål och budget” – utan att så sedan nödvändigtvis har skett.
- Investeringsnivån för pedagogiska lokaler har setts över, i ljuset av att i tidigare investeringsplaner saknat full finansiering. Likaså jobbar Utbildningsnämnden hårt för att nyttja potentialen till effektivare lokalutnyttjande som ges av den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen sett ur ett 0-19-årsperspektiv.
- Ett arbete pågår för att skapa bättre förutsättningar att möta en hög utbyggnadstakt med rätt investeringsnivåer i förhållande till kommunbidrag.
- En utvecklad modell för att simulera hur olika investerings- och resultatnivåer påverkar skilda finansiella indikatorer såsom soliditet, skuldnivå och kapitalkostnad har tagit fram.
- Under innevarande år har processen med framtagande av månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget utvecklats. Från och med oktober kommer månadsrapporten att anmälas till kommunstyrelsen.
- Ett särskilt arbete har startats med en fördjupad analys avseende förklaringsfaktorer till kommunens kostnadsnivå och potential för att utveckla förutsättningar för effektiv ekonomistyrning. Detta innebär bland annat att:
 - Identifiera kostnadsdrivare per verksamhet uppdelat på volym och pris, vilket är en förutsättning för preciserade åtgärdsprogram och månadsvis återrapportering. Tidigare åtgärdsprogram har i låg utsträckning varit uppföljningsbara.

- Initiativ har tagits till att anlita SKL för att erhålla en oberoende bedömning av kommunens kostnadsnivå och potential.
- Ett pilotprojekt ska genomföras under hösten inom hemtjänst med syfte att möjliggöra månadsuppföljning av centrala kostnadsdrivare och erbjuda ett mer heltäckande beslutsunderlag.

Återkommande genomförs även möten med företrädare för KS/KLK och nämnd/förvaltning med fokus på samsyn kring kostnadsdrivare och potential på kort och lång sikt att vända utvecklingen. Framöver är det av särskild betydelse att nogsamt följa upp orsak till avvikelser och vidta nödvändiga åtgärder för att hålla budget. Detta arbete behöver fortlöpa och kräver gemensamma insatser från såväl politiken och förvaltningarna som från medarbetarna.

Marlene Burwick (S)
Kommunstyrelsens ordförande